

PLAN MANAGERIAL

Funcția: Decan al Facultății de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului

Durata mandatului: 3 ani (2021 – 2024)

Candidat: Conf. dr. ing. Alin M. OLĂRESCU

INTRODUCERE

La baza întocmirii prezentului plan managerial au stat următoarele acte normative și documente aflate în vigoare:

- Legea Educației Naționale (1/2011)
- Carta Universității Transilvania din Brașov
- Planul Managerial al Rectorului Prof. dr. ing. Ioan Vasile Abrudan pentru perioada 2020 – 2024

În conformitate cu Legea educației naționale (Art. 213, Lit. h, alin. 9) : „Decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul prezintă anual un raport consiliului facultății privind starea facultății. Decanul conduce ședințele consiliului facultății și aplică hotărârile Rectorului, Consiliului de Administrație și Senatului universitar. Atribuțiile decanului sunt stabilite în conformitate cu prevederile Cartei universitare și cu legislația în vigoare.”.

În același document la Art. 213, Lit. h, alin. 10 se stipulează: „Consiliul facultății reprezintă organismul decizional și deliberativ al facultății” iar mai departe se menționează atribuțiile acestuia printre care (paragraful c) „controlează activitatea decanului și aprobă rapoartele anuale ale acestuia privind starea generală a facultății, asigurarea calității și respectarea eticii universitare la nivelul facultății”.

În conformitate cu Carta Universității Transilvania din Brașov, decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății, având următoarele atribuții: formulează strategia de dezvoltare a facultății și asigură cadrul și instrumentele de implementare ale acestei strategii, în conformitate cu Planul managerial; prezintă anual, cel mai târziu în prima zi lucrătoare din luna martie a fiecărui an, un raport privind starea facultății și stadiul îndeplinirii Planului managerial, în vederea validării de către Consiliul facultății (acesta este un document public); conduce ședințele Consiliului facultății și aplică hotărârile Rectorului, ale Consiliului de Administrație și ale Senatului universitar.

Ca urmare deși decanul este reprezentantul facultății și răspunde de managementul și conducerea acesteia, el nu este conducătorul facultății ci doar interfața dintre structura decizională a universității și cea a facultății. Din

această coroborare rezultă o poziție dificilă și delicată în același timp pentru decanul facultății. Poziție ce trebuie abordată cu mult tact, prevedere, răspundere dar și rapiditate în aplicarea și luarea deciziilor benefice instituției.

II. CONTEXT

Prezentul plan managerial a fost conceput ținând seama de următoarele considerente care conturează contextul actual și crează premisele unei gândiri pe termen mediu și lung:

Elemente generale

- La nivel național, european și global se resimt din plin efectele pandemiei COVID – 19.
- Cele două semestre de activitate didactică preponderent online (semestrul doi anul universitar 2019 – 2020 și semestrul I anul universitar 2020 – 2021) au lăsat urme adânci în mentalul și comportamentul atât al cadrelor didactice cât și al studenților. Aceste fenomene au fost oarecum contracarate în prezentul semestru în care activitățile didactice s-au desfășurat parțial online, cu accent pus pe aplicații.
- Situația economică instabilă și volatilă în privința predictibilității
- Nivelul slab de salarizare al personalului din învățământ și cercetare, pentru pozițiile de început de carieră comparativ cu sarcinile și atribuțiile și comparativ cu alte domenii de activitate
- Nivelul general de pregătire al absolvenților de liceu, potențiali candidați la admiterea la facultate
- Numărul scăzut al populației școlare preuniversitare
- Abandonul școlar preuniversitar și universitar
- Procentajul relativ scăzut al absolvenților de liceu cu diplomă de bacalaureat
- Procentajul relativ ridicat al absolvenților de liceu cu diplomă de bacalaureat care optează pentru universități din afara țării
- Oferta educațională universitară națională foarte generoasă

Elemente specifice sectorului designului și ingineriei lemnului:

- Domeniul designului și ingineriei lemnului și cel conex al accesoriilor, materiilor prime și materialelor, chiar și în timpul pandemiei nu a stagnat. Dacă pe parcursul primei părți a anului 2020 s-a lucrat în virtutea comenzilor anterioare – clienții manifestând o oarecare prudență în decizii de noi achiziții -, a doua jumătate a anului 2020 s-a constituit într-o perioadă benefică antamării de noi comenzi. Producția s-a oprit temporar, doar în acele unități care s-au aflat sub incidența reglementărilor privind prevenția și protecția COVID – 19.
- Numărul tot mai mare de firme cu obiect de activitate în domeniul proiectării și fabricării produselor din lemn, în care patronii, consiliul director și chiar directori tehnici nu sunt specialiști în acest domeniu, denotă dezirabilitatea domeniului pe piața națională și internațională, cu atât mai mult cu cât multe din aceste firme au capital străin și obiect de activitate în România
- Ofertele de angajare frecvente primite de facultate arată că absolvenții și chiar studenții sunt căutați pe piața muncii
- Trecerea consumatorilor români de la conceptul de „mobilă la comandă” către conceptul de „mobilă de autor - design personalizat”, oferă o nouă, bogată și ramificată perspectivă de specializare și o bună oportunitate de realizare prin carieră

- Valorificarea mobilierului vechi prin restaurare și recondiționare, reprezintă o altă tendință a consumatorilor „casnici” dar și a celor instituționali care dețin obiective patrimoniale, oferind o altă generoasă cale de urmat pentru absolvenții facultății, pe lângă cele clasice
- Salariile relativ scăzute pe care angajatorii din domeniul ingineriei lemnului (în special prelucrare și proiectare tehnologică) le oferă debutanților, face, prin comparație ca domeniul să nu fie dezirabil pentru mulți tineri
- Asocierea, învechită în proporție de 85%, a domeniului ingineriei lemnului cu praful și rumegușul, este o altă cauză a indezirabilității domeniului pentru tinerii absolvenți de liceu
- Cauze contextuale dar foarte sensibile la populația tânără, precum: tăierea pădurilor, protecția mediului, emisiile de anumite substanțe în timpul procesului de fabricație ori a fracțiilor din anumite materiale nocive în componența materialelor și a produselor pe bază de lemn, conduc la distanțarea acestora față de domeniu

Învățământul superior în domeniul ingineriei lemnului, are o tradiție organizațională sub formă de facultate de peste 60 de ani (anul înființării facultății fiind 1959), anterior specializarea ingineriei lemnului (industria lemnului în limbajul vremii) era inclusă, ca secție a uneia din cele trei facultăți fondatoare ale Institutului Politehnic Brașov (1956), și anume Facultatea de Mecanică.

În prezent Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului este unica facultate din țară care oferă specializări în domeniul proiectării și fabricării mobilierului precum și cel a prelucrării lemnului. Face parte din Universitatea Transilvania din Brașov care conform Planul managerial al Rectorului pentru perioada 2020 – 2024 „este în prezent cea mai mare și mai performantă universitate din Regiunea Centru” aflată „într-o etapă de consolidare instituțională și financiară, precum și de inițiere sau dezvoltare a mai multor procese specifice unei universități orientate spre performanță”.

III. OBIECTIVE STRATEGICE ȘI MĂSURI DE REALIZARE

1. RESURSA UMANĂ

Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului are în subordine, în prezent, un colectiv format din 20 cadre didactice, dintre care 19 cadre didactice titulare și 1 cadru didactic asociat. Componența corpului didactic titular în funcție de gradele didactice este următoarea: 7 profesori universitari; 5 conferențieri universitari; 6 șef lucrări universitari; 1 asistent universitar. Media de vârstă a colectivului de cadre didactice titulare este cca. 53 de ani. Corelând media de vârstă cu gradul didactic rezultă: 57,4 ani la profesori universitari; 56 ani la conferențieri universitari; 47 de ani la șef lucrări universitar; 43 de ani la asistent universitar. De asemenea aplicând aceeași metodă pentru conducătorii de doctorat se constată o medie de vârstă de 57,8 ani. Numărul cadrelor didactice care împlinesc vârsta de pensionare în următorii trei ani este de 4 dintre care 2 conducători de doctorat. Așadar se constată o îmbătrânire a colectivului didactic, care poate produce disfuncționalități

procesului didactic și de cercetare din facultate. Se impun următoarele măsuri coroborate cu analiza sustenabilității financiare și funcționale:

- Atragerea de noi tineri și specialiști recunoscuți prin angajare, inițial, pe perioadă determinată, conform criteriilor de performanță în vigoare, pe funcția de șef lucrări universitar, apoi, după terminarea perioadei determinate, selecție și angajare pe perioada nedeterminată. Zonele imediat deficitare din acest punct de vedere sunt: teoria designului și restaurarea mobilierului.
- Stimularea și ajutorarea celor care îndeplinesc criteriile pentru abilitare pentru a-și realiza și susține teza de abilitare și apoi pentru a se afilia școlii doctorale, evitând pericolul desființării acestui domeniu de doctorat din pricina neîndeplinirii numărului minim de conducători de doctorat.
- Sprijinirea promovării prin concurs a cadrelor didactice care îndeplinesc cerințele legale
- Sprijinirea cadrelor didactice care împlinesc vârsta legală de pensionare și îndeplinesc criteriile legale pentru continuarea activității, în limitele financiare ale momentului respectiv

În ceea ce privește personalul auxiliar Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului are un colectiv format din 14 membri, anume: 1 secretar șef al FDMIL; 1 secretar; 1 secretar departament; 4 tehnicieni laboratoare didactice; 1 laborant; 3 muncitori atelier școală; 1 șef atelier școală. Și în acest caz media de vârstă este ridicată, fiind în jurul vârstei de 62 de ani, având personal aflat în prelungire, care a împlinit vârsta legală de pensionare. În acest caz se impun următoarele măsuri:

- Analizarea necesității fiecărui post
- Analizarea posibilității comasării unori posturi în contextul pensionării titularilor și al reducerii numărului de studenți
- Scoaterea la concurs a unor posturi, probabil de tehnicieni, deoarece din experiența anilor trecuți posturile de muncitori nu prezintă interes, mai ales pentru Atelierul Școală a cărui activitate, dincolo de partea de instruire practică a studenților, asigură execuția și montarea unei părți importante din dotările cu mobilier și elemente de amenajare interioară ale universității
- Asigurarea unor training-uri de perfecționare în vederea utilizării optime a echipamentelor.

Dincolo de aceste obiective și măsuri specifice legate de problema îmbătrânirii colectivului se vor avea în vedere următoarele:

- Menținerea și promovarea unui climat academic profesional și demn
- Descurajarea situațiilor conflictuale și necolegiale
- Căutarea de soluții specifice de perfecționare periodică, corelate cu cerințele postului și necesitățile momentului

Numărul actual de studenți al Facultății de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului este de 215 din care: 130 licență zi; 25 la licență cu frecvență redusă; 65 la masterat. În ultimii cinci ani acest număr a variat foarte puțin

(244/131/47/66; 239/155/33/51; 263/173/27/63; 281/207/46) cu o tendință ușor descrescătoare (număr mediu stabil de cca. 250 de studenți). De asemenea rata abandonului școlar, în ultimii cinci ani, a fost de 48,9 % pentru licență și de 54,02 % pentru masterat. Ca atare se impun următoarele măsuri pentru creșterea numărului de studenți și combaterea abandonului școlar:

- Creșterea vizibilității facultății pe plan național și internațional prin promovare în mediile on-line și clasice și prin programe atractive de studii. În acest sens au fost demarate demersurile pentru înființarea a două programe noi de studii de masterat: unul în domeniul construcțiilor din lemn și altul în limba engleză dedicat designului de mobilier și instrumentelor pentru digitalizarea acestuia. Ambele sunt justificate de tendințele actuale și de necesitățile domeniului.
- Crearea unei atitudini pozitive față de domeniu prin înlăturarea imaginii negative contextuale actuale. Uzând de mijloacele media, on-line și clasice, se are în vedere apariții frecvente în fața potențialilor candidați și a familiilor lor pentru a demola falsele mituri și a consolida reputația domeniului, creând astfel o atitudine pozitivă.
- Căutarea unor mijloace de reducere a abandonului școlar, atât la licență cât și la masterat prin: tutoriat, sesiuni deschise de discuții, conștientizarea importanței studiilor universitare complete, inventarierea problemelor care duc la abandon și căutarea de soluții pentru rezolvarea favorabilă a acestora.
- Identificarea, sprijinirea și pregătirea studenților cu aptitudini deosebite pentru participarea la concursurile profesionale naționale și internaționale.
- Crearea de echipe de studenți, bazate pe afinități și voluntariat pentru acțiunile specifice FDMIL precum: Festivalul de Artă Etnovember, Expozițiile de Restaurare, Workshop-urile de Design s.a.
- Identificarea, dirijarea și canalizarea studenților cu rezultate bune și potențiale aptitudini didactice sau de cercetare pentru continuarea studiilor (licență/masterat/doctorat) și atragerea acestora în viața activă a facultății.

2. PROCESUL DIDACTIC

Facultate de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului gestionează: patru programe de studiu la ciclul de licență, din care unul cu frecvență redusă și unul în limba engleză; și două programe de masterat aflate derulare. De asemenea anul acesta, se află în curs de elaborare documentația pentru încă două programe de masterat. Baza materială a facultății permite desfășurarea în bune condiții a procesului didactic, fiind actualizată periodic atât din fondurile universității cât și prin colaborare cu diferite companii din domeniu.

Se impun următoarele măsuri:

- Adaptarea continuă a planurilor de învățământ la specificul, cerințele și necesitățile domeniului corelate cu realitățile industriei de profil și compatibilizarea acestora cu cerințele cadrului național al calificărilor din învățământul superior.
- Analiza programelor de studii actuale și evaluarea înființării de noi programe de studii sau de stopare a unora din ele.

- Adaptarea programei analitice la cerințele și nevoile viitorilor absolvenți.
- Accentuarea pregătirii practice și stimularea studenților să participe la stagii de practică în afara celor prevăzute în programa școlară.
- Încurajarea schimburilor didactice, de cercetare și practice (cadre didactice și studenți) cu universități recunoscute la nivel național și internațional.
- Training-uri periodice realizate de companii, privitoare la materiale, accesorii, echipamente și tehnologii.
- Up-datarea permanentă a bazei materiale prin parteneriate cu firme recunoscute în domeniu.

3. PERFORMANȚA ȘTIINȚIFICĂ

În cadrul colectivului Facultății de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului, există un colectiv, bine încheșat de autori de articole cotate ISI. De asemenea există două centre de cercetare afiliate Departamentului de Prelucrarea Lemnului și Designul Produselor din Lemn din subordinea facultății și aflate în structura ICDT. Baza materială de cercetare este alcătuită din echipamente de performanță care pot asigura cercetări de înaltă ținută în domeniul nostru.

Obiectivele acestui indicator sunt:

- Sprijinirea proiectelor și cercetărilor desfășurate prin cele două centre de cercetare din structura ICDT.
- Atragerea de noi proiecte în competițiile naționale și internaționale, precum și prin contracte cu terți, din țară, care, deși nu au valoare financiară mare, aduc un plus de imagine domeniului, facultății și universității.
- Atragerea de noi doctoranzi, în special cu frecvență, și sprijinirea cercetării doctorale.
- Susținerea activităților și a demersurilor pentru creșterea vizibilității revistei Proligno și a Buletinului Universității.
- Sustinerea demersurilor pentru indexarea ISI a revistei Proligno
- Continuarea organizării conferințelor ICWSE cu periodicitate din 2 în 2 ani
- Sprijinirea abilitării și afilierei de noi conducători de doctorat în domeniul Inginerie Forestieră
- Crearea cadrului propice pentru cercetarea științifică studențească și realizarea anuală a Sesiunilor Științifice Studențești, cu participare internațională și proiecte/lucrări comune.
- Sprijinirea conferințelor științifice studențești (AFCO) și a concursurilor și workshop-urilor naționale și internaționale
- Includerea în activitatea didactică a unor părți de cercetare în care studenții să fie angrenați.

4. LEGĂTURA CU MEDIUL SOCIO-ECONOMIC ȘI PROFESIONAL

Fiind unica facultate din țară cu acest profil de-a lungul timpului s-au realizat legături puternice cu mediul socio-economic și profesional, legături provenite din faptul că toți specialiștii din domeniu s-au format la „Alma Mater Brasovensis” – fapt greu de înțeles de cei care dețin companii în domeniu dar nu sunt specializați în ingineria lemnului și chiar greu de înțeles de specialiștii altor domenii care s-au putut specializa în diverse centre

universitare. Legătura facultății cu mediul socio-economic și profesional este una strânsă, viabilă, dar în același timp și volatilă. Mecanismul și ritmul pieții și al companiilor este diferit față de cel al facultății respectiv universității. Uneori acest lucru nu este înțeleș bilateral. Așadar la acest indicator se au în vedere următoarele obiective și măsuri:

- Menținerea și îmbunătățirea relațiilor cu asociațiile profesionale din domeniu: Asociația Producătorilor de Mobilă din România, Clusterul Mobilier Transilvan, Asociația Clubul Român de Mobilă, Clusterul ProWood s.a.
- Menținerea și îmbunătățirea relațiilor de colaborare cu Agenția de Dezvoltare Regională Centru, Camera de Comerț, Oficiul Național pentru Achiziții Publice s.a.
- Organizarea de activități comune (proiecte, mese rotunde, simpozioane, conferințe, expoziții, târguri etc.)
- Acordarea de consultanță și realizarea de cursuri de perfecționare pentru angajații din domeniu

5. INTERNAȚIONALIZAREA FACULTĂȚII

În prezent Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului dispune de un program de licență în limba engleză iar în pregătire se află documentele pentru un program de masterat în limba engleză. De asemenea din 2011, s-au organizat, anual, excepție făcând anul 2020, câte un workshop internațional de design experimental în parteneriat cu New Design University din St. Pölten, Austria și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București. De asemenea workshop-uri de design s-au organizat și împreună cu University of West Hungary, din Sopron, Ungaria. În decursul ultimilor 5 ani au beneficiat de schimburi Erasmus 51 de studenți din care 34 outgoing și 17 incoming. De asemenea în cadrul Festivalului Etnovember s-au creat solide punți de legătură între cadrele didactice și studenții din: Universitatea Transilvania din Brașov, New Design University St. Pölten, Austria, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, Universitatea de Vest, Timișoara, dar și cu designeri actuali de prestigiu precum și cu reprezentanți din domeniul culturii și învățământului din orașul Ghent din Belgia. Pe de altă parte, facultata beneficiază de conexiuni puternice cu compania Festool din Germania care, a dotat Laboratorul de Eco-design și Microprototipare aflat în L5 ICDT și care facilitează repetate vizite reciproce la companii de profil din Germania, Târgul de Echipamente pentru Industria Lemnului LIGNA de la Hanovra și chiar vizite ale cadrelor didactice preuniversitare în Germania la sediul firmei și instituții de învățământ.

Obiectivele acestui indicator sunt:

- Continuarea activităților comune (proiecte, workshop-uri, conferințe) care sporesc vizibilitatea internațională a facultății
- Crearea de noi punți de legătură și conexiuni specifice domeniului de activitate al fiecărui cadru didactic
- Facilitarea schimbului de cadre didactice și studenți cu universitățile partenere și companiile de profil.
- Publicarea comună de articole ISI și cărți în edituri prestigioase.
- Atragerea de cercetători și profesori invitați prin diverse programe dezvoltate la nivel de universitate
- Atragerea de cercetători pe o perioadă determinată în cadrul centrelor de cercetare.
- Intensificarea schimburilor Erasmus la nivel de studenți și cadre didactice

6. COMUNICAREA

Facultatea de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului deși are un colectiv mic atât didactic cât și auxiliar, nu este o structură ușor de manageriat deoarece există interconexiuni uneori confuze primate din exterior, dar bine statuate, din punct de vedere al subordonării ierarhice provenite din funcțiile didactice, administrative și de conducere. Spre exemplu Atelierul Școală aparține ierarhic de Departamentul de Prelucrarea Lemnului și Designul Produselor din Lemn iar administrativ și ca proceduri de aprobare referate, expertiză tehnică și achiziții este pendinte de aprobările Rectorului Universității și de procedurile Serviciului Tehnic Administrativ.

În principiu, comunicarea este liantul unui proces viabil și funcțional. Mesajul trebuie să fie clar, argumentat, precis și cu elemente de control, verificare și îmbunătățire (din mers ori finală). Întotdeauna comunicarea are un canal (cel puțin) bidirecțional, de aceea trebuie ascultat mult mai mult decât vorbit.

Ca urmare, la acest indicator, îmi propun ca în procesul de comunicare cu colectivul de cadre didactice și personal auxiliar să aplic și să îmbunătățesc cele creionate în preambulul teoretic de mai sus.

În privința comunicării cu studenții, pe lângă cele de mai sus, trebuie aleasă calea simplă, deschisă cu foarte mare atenție –căci există diferența de vârstă și experiență care face ca lucrurile să fie interpretate diferit – poate chiar cu un limbaj apropiat lor, dar prin care să îi faci părtași la experiența respectivă și să înțeleagă implicațiile actului respectiv.

Desigur, în acest capitol intră și comunicarea cu forurile superioare, care trebuie să fie, rapidă, sinceră și eficace.

7. CONCLUZII

Obiectivele și planul de măsuri prevăzute în prezentul plan managerial sunt stabilite pe baza analizei situației actuale a Facultății de Design de Mobilier și Inginerie a Lemnului, analizei evoluției anumitor indicatori în perioada anterioară acestui moment, pe baza directivelor stipulate în documentele citate în preambulul prezentului plan și pe posibilitatea de predictibilitate pe termen scurt și mediu sau chiar lung.

În concluzie se impun următoarele:

- Consolidarea unei imagini pozitive a domeniului în percepția viitorilor candidați
- Asigurarea unui număr stabil optim de studenți
- Prevenirea și combaterea abandonului școlar
- Asigurarea unui colectiv de cadre didactice și personal auxiliar stabil, performant și adaptat condițiilor actuale dar mai ales viitoare
- Asigurarea unui climat profesional demn și colegial
- Continuarea și îmbunătățirea activității de cercetare științifică și publicare de articole ISI și cărți în edituri prestigioase
- Menținerea și crearea de noi legături cu mediul socio-economic și profesional

- Intensificarea acțiunilor care aduc vizibilitate și produc efecte benefice în cadrul comunității locale, regionale și naționale
- Intensificarea activității de internaționalizare a facultății prin acțiuni comune specifice

De asemenea, în toate acțiunile propuse se va avea deosebită grijă ca toate materiale emise de facultate în relațiile cu terți, materialele de promovare precum și cele privitoare la prezentările publice să fie întocmite conform ghidului de identitate vizuală, deoarece o parte importantă a imaginii pozitive a unei instituții se bazează pe însemnele și pe identitatea vizuală.

Brașov,

27.05.2021

Conf. univ. dr. ing. Alin M. OLĂRESCU

